

Hynek Fajmon, Kateřina Hloušková (eds.): Konec soužití Čechů a Němců v Československu

02.února 2006 Zbyněk Klíč

V polovině dubna loňského roku uspořádalo brněnské Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky konferenci pod názvem „60 let od konce druhé světové války: konec soužití Čechů a Němců v Československu“.

V závěru roku pak vydalo sborník s obdobným názvem, který sumarizuje příspěvky z konference. Historicko-politická publikace zahrnuje celkem osm příspěvků předních českých historiků, zejména Ústavu pro soudobé dějiny, ale také Historického ústavu brněnské filosofické fakulty, pražské právnické fakulty a rovněž příspěvek polského historika Piotra Majewského.

Sborník nabízí široké spektrum pohledů na tolik citelnou problematiku česko-německých vztahů – čtenář tak má možnost jak nahlédnout vývoj vztahu obou etnik v 19. a 20. století (s pohledem na situaci po volbách do Frankfurtského sněmu, v době obnovení ústavního života v 60. letech 19. století či za vrcholících konfliktů na přelomu 19. a 20. století), tak postoj československých politických stran ve vztahu k Němcům a jejich případnému poválečnému vysídlení.

Za pozornost stojí rovněž kapitola věnující se Benešovým dekretům, která nabízí jejich kvalitní analýzu se zmíněním řady okolností, které jejich vydávání provázely a jež nejsou širší veřejnosti zcela známy. Zajímavým doplněním pohledu na poválečný vývoj v Československu je pak text věnující se vysídlení Němců při tzv. brněnském pochodu smrti z května 1945, který se snaží zmírnit tvrzení o jeho přílišné brutálnosti, prezentované německou stranou.

Vztah Německa k Polsku je tématem příspěvku polského spoluautora publikace, který nabízí shrnující pohled na polsko-německý diskurs k otázce poválečného vývoje v devadesátých let. Komparaci českého a polského přístupu k problematice vztahu k Německu pak nabízí závěrečný text Tomáše Dvořáka.

Celkově lze publikaci vnímat jako velmi důležitý vklad do česko-německé diskuse o vzájemném uspořádání vztahů, které začasťe dominují spíše emotivně laděné projevy než střízlivý pohled. Právě za snahu přenést diskusi na racionálnější úroveň stojí publikační počín CDK za pozornost.